

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	30.
Nastavna cjelina / tema	IV. CRKVA TIJEKOM POVIJESTI
Nastavna jedinica / podtema	2. Slobodni za naviještanje Evanđelja II.

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV B.6.3. Učenik otkriva u Božjoj riječi, sakramentima i životu Crkve njezino božansko i ljudsko poslanje, različite darove i službe te Marijino posebno mjesto u Crkvi.

OŠ KV D.6.1. Učenik opisuje poslanje biskupa i svećenika, redovnica i redovnika te vjernika laika u Crkvi.

OŠ KV D.6.1. Učenik navodi primjere kršćanskoga djelovanja u društvu.

Ključni pojmovi	glagoljica, staroslavensko pismo, sv. Ćiril, sv. Metod, glagolati, uglata glagoljica, slavenski jezik, Bašćanska ploča, kralj Zvonimir, hrvatska glagoljica
Središnje / problemsko pitanje	Zašto su glagoljica i rad Ćirila i Metoda važni za naviještanje Evanđelja i hrvatsku kulturnu baštinu?
Nastavne metode	razgovor, slagalica stručnih skupina, usmjereno promatranje, rad s povijesnim izvorom, zaključivanje iz teksta, uspoređivanje, kodiranje i pisanje glagoljicom, analiza umjetničkoga djela, crtanje bojicama, poučna priča, formativna provjera
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavna sredstva	udžbenik, str. 34–35, radna bilježnica, str. 51, digitalni udžbenik, bilježnica, prikaz uglate glagoljice, prikaz Bašćanske ploče, reprodukcija Zahari Zograf: Sveti Ćiril i Metod, radni predlošci, projektor / pametna ploča, papir i bojice
Međupredmetne poveznice	Učiti kako učiti – traženje i preoblikovanje podataka; Hrvatski jezik – značenje riječi, čitanje povijesnoga teksta i sažimanje; Likovna kultura – analiza reprodukcije i oblikovanje glagoljičkoga inicijala; Informatika – uporaba digitalnih sadržaja za učenje glagoljice.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: odgovori tijekom obrade, čitanje podataka s glagoljičke tablice i Bašćanske ploče, objašnjenja u paru i skupini te formativna provjera.

Vrednovanje kao učenje: samovrednovanje prikazom sunce – sunce iza oblaka – oblak.

Vrednovanje naučenoga: formalno brojčano vrednovanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Bože, hvala Ti za dar jezika, riječi i pisma. Pomozi nam poštovati ljude koji su Evanđelje prenosili tako da ga narodi mogu razumjeti. Daj da i mi svoje riječi koristimo za istinu, dobrotu i zajedništvo. Amen.

Alternativa: Vjeroučitelj će pokazati jednu glagoljičku riječ ili slovo i izgovoriti: „Riječ može prijeći stoljeća ako je netko sačuva.“ Slijedi kratka tišina.

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošloga susreta:

„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 50.“

Ili:

„Učenici će u bilježnicu nacrtati kratku vremensku crtu s pet oznaka: 313. – 395. – 476. – 5.–10. st. – 1492. i uz svaku napisati najviše pet riječi.“

Motivacija:

Vjeroučitelj će na projekciji pokazati nekoliko glagoljičkih znakova bez naslova. Učenici pojedinačno zapisuju što misle da znakovi predstavljaju, a zatim u paru biraju jednu pretpostavku: pismo, brojevi, ukras ili tajni znakovi.

a, az, 1

b, bukí, 2

v, vjedje, 3

g, glagolí, 4

Razgovor:

- Što vas je navelo da pomislite da je riječ o pismu? (Znakovi se ponavljaju i razlikuju kao slova.)
- Jesu li znakovi slični današnjoj latinici? (Uglavnom nisu; oblik im je drukčiji.)
- Zašto bi misionarima bilo važno imati pismo prilagođeno jeziku naroda? (Da ljudi mogu čitati i razumjeti poruku na svojem jeziku.)
- Gdje ste možda već vidjeli glagoljicu? (Na spomenicima, natpisima, suvenirima, u knjigama ili na internetu.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas upoznajemo glagoljicu, rad sv. Ćirila i Metoda te Bašćansku ploču. Posebno ćemo uočiti kako su jezik i pismo pomogli naviještanju Evanđelja među Slavenima i kako su postali dio hrvatske baštine. Istraživat ćemo: Zašto su glagoljica i rad Ćirila i Metoda važni za naviještanje Evanđelja i hrvatsku kulturnu baštinu?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (rad u skupinama i zajednička provjera, 12 minuta)

Učenici će raditi metodom slagalice na tekstu iz digitalnog udžbenika, str. 35. Svaka skupina najprije proučava jednu karticu s dijelom sadržaja iz digitalnoga udžbenika, a zatim jedan predstavnik prelazi u novu skupinu i prenosi najvažnije podatke. Na kraju svi u bilježnicu zapisuju četiri kratka naslova: NASTANAK – NAZIV – SLOVA – HRVATSKA GLAGOLJICA uz kratka objašnjenja.

Rješenje: Četiri ključna naslova: nastanak sredinom 9. st.; naziv od glagolati = govoriti; slova imaju imena i brojčane vrijednosti; u Hrvatskoj se razvila uglata glagoljica.

Radni predložak:

KARTICA	SADRŽAJ ZA PROUČAVANJE
A – NASTANAK	Glagoljica je staroslavensko pismo nastalo sredinom 9. stoljeća. Autorima se smatraju braća Ćiril i Metod, točnije sv. Ćiril.
B – NAZIV	Naziv glagoljica dolazi od staroslavenske riječi „glagolati“, što znači govoriti.
C – SLOVA	Svako slovo ima svoje ime. Prva slova mogu se čitati i kao smisljena rečenica; znakovi imaju i brojčane vrijednosti.
D – HRVATSKA	Postoji više oblika glagoljice. U Hrvatskoj se razvio uglati tip koji se često naziva hrvatskom glagoljicom.

Ili:

Učenici će pročitati tekst o glagoljici, digitalni udžbenik, str. 35, zatim odgovoriti na pitanja i proučiti tablicu uglate glagoljice.

GLAGOLJICA

Glagoljica je staroslavensko pismo nastalo sredinom 9. st.

Njezinim autorima se smatraju braća Ćiril i Metod, točnije sv. Ćiril. Njime su se pisale crkvene (liturgijske) knjige na slavenskom jeziku, ali je bilo i pismo za svakodnevnu uporabu.

Naziv glagoljica dolazi od staroslavenske riječi „glagolati“ što znači govoriti.

Svako slovo ima svoje ime pa tako nazivi prvih desetak slova tvore rečenicu: „Az buki vidi glagole dobro jest živite zelo zemla.“, što znači: „Ja, koji slova znam, govorim da je dobro živjeti na zemlji.“

Postoji više oblika glagoljice, a u Hrvatskoj se razvila u uglati tip pa se često naziva i hrvatskom glagoljicom.

Razgovor:

- Kada je nastala glagoljica? (Sredinom 9. stoljeća.)
- Kome se pripisuje njezino stvaranje? (Braći Ćirilu i Metodu, točnije sv. Ćirilu.)
- Od koje riječi dolazi naziv glagoljica? (Od riječi glagolati – govoriti.)
- Koji se oblik razvio u Hrvatskoj? (Uglata glagoljica.)
- Zašto je pismo bilo važno za slavenske narode? (Omogućilo je zapisivanje i prenošenje sadržaja na slavenskom jeziku.)

Uglata glagoljica

					
a, az, 1	b, bukí, 2	v, vjedje, 3	g, glagolí, 4	d, dobro, 5	e, jest, 6
					
ž, živjeti, 7	z, zelo, 8	z, zemlja, 9	i, iše, 10	i, i, 20	j, derv, 30
					
k, kako, 40	l, ljudje, 50	m, mislite, 60	n, naš, 70	o, on, 80	p, pokoj, 90
					
r, reci, 100	s, slovo, 200	t, tvrdo, 300	u, uk, 400	f, frt, 500	h, vjer, 600
					
č, šta, 800	c, ci, 900	č, črv, 1000	š, ša, 2000		

Shematski prikaz i ključni naglasci:

GLAGOLJICA = VJERA • JEZIK • KULTURNA BAŠTINA

Kršćanski naglasak: Ćiril i Metod pokazuju da se Radosna vijest ne čuva tako da ostane nerazumljiva, nego tako da se vjerno prenese jezikom koji ljudi mogu čuti, čitati i moliti.

Aktivnost 2: Glagoljički detektivi (rad u paru, 6 minuta)

Rad u paru. Učenici će na prikazu uglate glagoljice pronaći slova koja odgovaraju početnim slovima njihovih imena. Uz svako slovo zapisuju njegovo ime i brojčanu vrijednost.

Rješenje: Primjer: A – az – 1; B – buki – 2; V – vjedi – 3. Točan odgovor ovisi o početnim slovima imena učenika.

Aktivnost 3: Četiri činjenice – jedna pogreška (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će među pet tvrdnji pronaći jednu pogrešnu i ispraviti je.

Rješenje: Pogrešna je 4. Glagoljica nije nastala u 15. stoljeću nego sredinom 9. stoljeća.

Radni predložak:

TVRDNJA	TOČNO / NETOČNO
1. Naziv glagoljica povezan je s riječju glagolati.	_____
2. U Hrvatskoj se osobito razvila uglata glagoljica.	_____
3. Sv. Ćiril povezuje se s nastankom glagoljice.	_____
4. Glagoljica je nastala sredinom 15. stoljeća.	_____
5. Glagoljička slova imaju i brojčane vrijednosti.	_____

Aktivnost 4: Od glagolati do glagoljice (rad u skupinama, 7 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će objasniti kako se značenje riječi „glagolati“ – govoriti – može povezati s pismom i naviještanjem. Skupina mora sastaviti jednu rečenicu koja sadrži riječi GOVORITI – PISATI – RAZUMJETI – EVANĐELJE.

Rješenje: Mogući odgovor: Glagoljica je omogućila da se slavenskim jezikom govori i piše te da ljudi lakše razumiju Evanđelje.

GOVORITI – PISATI – RAZUMJETI – EVANĐELJE

Aktivnost 5: Ćiril i Metod – tri doprinosa (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će uz Ćirila i Metoda zapisati tri doprinosa koja su navedena u udžbeniku: širenje kršćanstva među Slavenima, prijevod Biblije na slavenski jezik i postavljanje temelja slavenskomu bogoslužju.

Rješenje: Širenje kršćanstva među slavenskim narodima; prijevod Biblije na slavenski jezik; temelji slavenskoga bogoslužja i liturgijske knjige na glagoljici.

Aktivnost 6: Bašćanska ploča – čitaj tragove (rad u skupinama, 9 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će promotriti prikaz Bašćanske ploče, proučiti prijevod i poslušati zvučni zapis. Svaka skupina traži četiri traga: 1. ime crkvenoga službenika, 2. ime hrvatskoga kralja, 3. ime svete / crkve, 4. jednu rečenicu koja pokazuje da je riječ o crkvenom tekstu. Rezultate predstavljaju u jednoj minuti.

Rješenje: Primjeri: opat Držiha ili opat Dobrovit; kralj Zvonimir; sveta Lucija; „Ja, u ime Oca i Sina i Svetoga Duha“ ili navod o crkvi svete Lucije.

Bašćanska ploča - zvučni zapis; 1:07; Izvor: Plot84; Youtube

1. ime crkvenoga službenika
2. ime hrvatskoga kralja
3. ime svete / crkve
4. jednu rečenicu koja pokazuje da je riječ o crkvenom tekstu

BAŠĆANSKA PLOČA

Ja,
u ime Oca i Sina i Duha Svetoga, redovnik Držiha,
zapisao sam ovo o zemljištu koje je hrvatski kralj
Zvonimir darovao crkvi svete Lucije. Svjedoci su bili
Desimir, župan u Krbavi, Martin u Lici, Pribineg,
poslanik u Vinodolu, i Jakov na otoku. Tko bi to
porekao, neka ga prokunu Bog, dvanaestorica
apostola, četvorica evanđelista i sveta Lucija. Amen.
Tko ovdje živi, neka moli Boga za njih.

Ja, redovnik Dobrovit, s devetero svoje
(redovničke) braće sagradio sam ovu crkvu
u vrijeme kneza Kosmata, koji je vladao cijelom
Krajinom. U to je vrijeme samostan svetoga Nikole
u Otočcu bio povezan sa svetom Lucijom.

Aktivnost 7: Kamen govori (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će iz sadržaja Bašćanske ploče izvesti tri zaključka i uz svaki navesti dokaz iz prikaza: o vjeri, o hrvatskoj povijesti i o jeziku / pismu.

Rješenje: Vjera: spominju se Otac, Sin, Duh Sveti i crkva sv. Lucije. Povijest: spominje se kralj Zvonimir. Jezik / pismo: tekst je zapisan glagoljicom i povezan s hrvatskom srednjovjekovnom baštinom.

Tri zaključka: o vjeri, o hrvatskoj povijesti i o jeziku / pismu

Aktivnost 8: Više od pisma (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će dopuniti tri područja u kojima je glagoljica važna: VJERA – JEZIK – BAŠTINA. U svako područje upisuju najmanje jedan primjer iz današnjega sata.

Rješenje: Vjera – liturgijske knjige i naviještanje; Jezik – slavenski jezik i mogućnost zapisivanja; Baština – Bašćanska ploča i hrvatska glagoljaška tradicija.

Radni predložak:

VJERA	JEZIK	BAŠTINA
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Aktivnost 9: Slova koja broje (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će pomoću tablice uglate glagoljice riješiti tri mala brojana zadatka. Cilj je uočiti da glagoljička slova imaju i brojčane vrijednosti.

Rješenje: az + buki + vjedi = 1 + 2 + 3 = 6; dobro + jest = 5 + 6 = 11; kako + ljudi = 40 + 50 = 90.

Radni predložak:

ZADATAK	RJEŠENJE
az + buki + vjedi	_____
dobro + jest	_____
kako + ljudi	_____

Aktivnost 10: Poruka koju svi razumiju (rad u skupinama, 8 minuta)

Rad u skupinama. Učenici zamišljaju da moraju objasniti kratku poruku osobi koja ne razumije njihov jezik. Smiju koristiti jednostavnije riječi, sliku ili prijevod. Nakon predstavljanja povezuju iskustvo s radom Ćirila i Metoda.

Rješenje - zaključak: važno je da sadržaj bude razumljiv primatelju; prijevod i prilagodba jeziku olakšavaju prenošenje poruke.

Aktivnost 11: Moje ime glagoljicom (individualni rad, 8 minuta)

Učenici će se služeći prikazom uglate glagoljice potpisati glagoljičkim slovima. Ispod zapisa latinicom dopisuju svoje ime kako bi se zapis mogao provjeriti.

Mogući odgovor: Rješenje ovisi o imenu učenika. Vjeroučitelj provjerava odgovaraju li odabrani glagoljički znakovi latiničnim slovima prema priloženoj tablici.

Aktivnost 12: Učimo iz umjetnosti (rad u paru, 8 minuta)

Rad u paru. Učenici će promotriti reprodukciju Zahari Zograf: Sveti Ćiril i Metod. Najprije opisuju likovno djelo, a zatim povezuju njegove elemente s djelovanjem slavenskih misionara.

Informativno o umjetniku:

Zahari Zograf (1810.–1853.) bio je bugarski slikar poznat po ikonama, freskama i prikazima svetaca. Djelovao je u 19. stoljeću i smatra se jednim od važnijih umjetnika bugarskoga preporoda.

Zahari Zograf, Sveti Ćiril i Metod.

Razgovor:

- Kakav je prvi dojam slike? (Svečan, miran i pobožan.)
- Koje boje i svjetlo najviše primjećujete? (Topli tonovi i svjetlo u gornjem dijelu.)
- Kako su likovi raspoređeni i što drže? (Dva sveta lika stoje simetrično; među njima je ploča / knjiga s pismom.)
- Što izrazi lica i geste govore o njihovom poslanju? (Ozbiljnost, poučavanje i služenje.)
- Koji detalj najizravnije povezuje sliku s glagoljicom i slavenskim narodima? (Zapis / slova između svetaca.)
- Kako se umjetnički prikaz povezuje s porukom današnjega sata? (Ćiril i Metod povezuju vjeru, jezik, pismo i naviještanje.)

Aktivnost 13: Glagoljički inicijal (individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)

Učenici će odabrati jedno glagoljičko slovo povezano sa svojim imenom i nacrtati ga veliko u sredini okvira. Oko slova će bojicama dodati jednostavan ukrasni rub i ispod napisati latinično slovo te glagoljičko ime slova.

Radni predložak:

ODABRANO GLAGOLJIČKO SLOVO

LATINIČNO SLOVO: _____ IME SLOVA: _____

Mogući primjer rješenja:

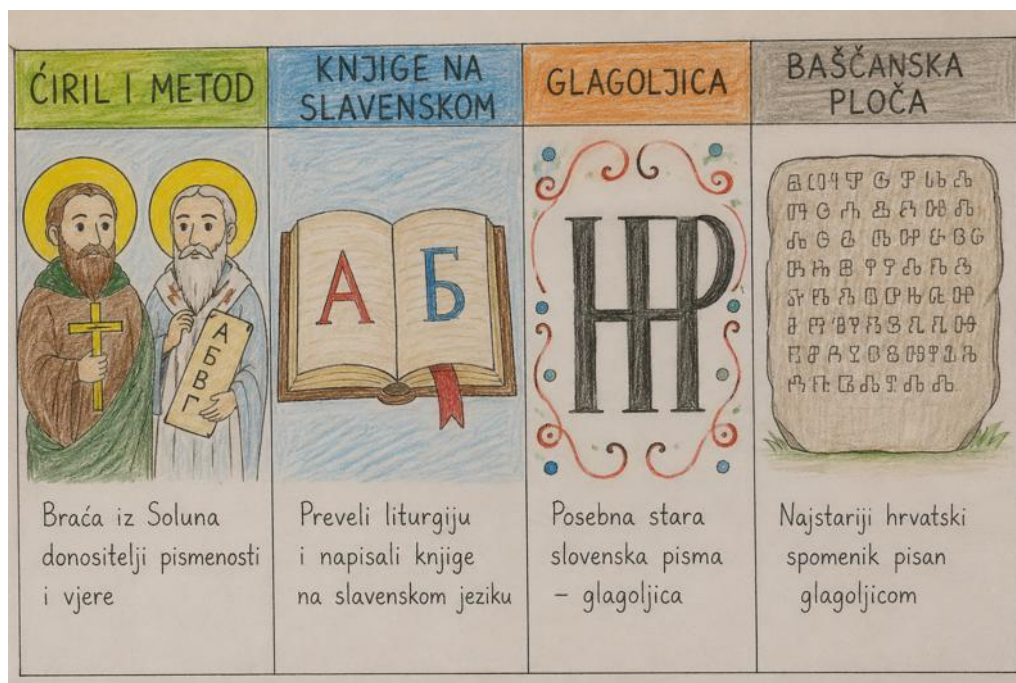
Aktivnost 14: Od misije do Baščanske ploče (individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)

Učenici će u četiri kadra nacrtati slijed: 1. Ćiril i Metod, 2. knjige na slavenskom jeziku, 3. glagoljička slova, 4. Baščanska ploča. Ispod svakoga kadra pišu najviše četiri riječi.

Radni predložak:

ĆIRIL I METOD	KNJIGE NA SLAVENSKOM	GLAGOLJICA	BAŠĆANSKA PLOČA

Mogući primjer rješenja:

Aktivnost 15: Poučna priča (individualni rad i razgovor, 7 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

Slovo na kamenu

Na školskom izletu Marta je na kamenom zidu ugledala neobične znakove. „Tko bi ovo danas mogao pročitati?“ upitala je. Vodič joj je objasnio da su znakovi glagoljica i da su se njima stoljećima zapisivali važni tekstovi. Marta je najprije pomislila da je to samo stara zagonetka. Zatim je uočila da iza svakoga znaka stoje nečije riječi, molitve, imena i događaji. Kod kuće je pokušala napisati svoje ime glagoljicom. Trebalo joj je nekoliko minuta, ali se iznenadila koliko joj je pismo odjednom postalo blisko. Shvatila je: baština nije samo nešto staro što gledamo iza stakla. Ona postaje živa kada razumijemo što nam ljudi prije nas žele prenijeti.

Razgovor:

- Što je promijenilo Martin odnos prema glagoljici? (Pokušala ju je razumjeti i sama upotrijebiti.)
- Zašto stari zapis može biti važan i današnjem učeniku? (Čuva riječi, vjeru, povijest i identitet ljudi prije nas.)

Pouka: Baština postaje živa kada je ne samo promatramo nego i razumijemo, čuvamo i prenosimo dalje.

Aktivnost 16: Zapišimo! (individualni rad uz zajedničku provjeru, 7 minuta)

Učenici će u bilježnicu prepisati pet rečenica i ispraviti pogrešnu riječ ili podatak u svakoj rečenici.

Rješenje: 9. st.; sv. Ćiril; glagolati; uglata; Bašćanska ploča.

SLOBODNI ZA NAVIJEŠTANJE EVANĐELJA – nastavak

1. Glagoljica je nastala sredinom 12. stoljeća.
2. Autorom glagoljice smatra se sv. Benedikt.
3. Naziv glagoljica dolazi od riječi „pisati“.
4. U Hrvatskoj se osobito razvila obla glagoljica.
5. Najpoznatiji hrvatski glagoljički spomenik je Milanski edikt.

Aktivnost 17: Radna bilježnica (individualni rad uz zajedničku provjeru, približno 10 minuta)

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 51 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 18: Formativna provjera (frontalni rad i individualni odgovor, 6 minuta)

Učenici odgovaraju jednom riječju ili kratkom rečenicom. Nakon odgovora u paru uspoređuju jesu li upotrijebili isti ključni pojam.

- Kada je nastala glagoljica? (Sredinom 9. stoljeća.)
- Tko se osobito povezuje s njezinim nastankom? (Sv. Ćiril.)
- Što znači riječ glagolati? (Govoriti.)
- Koji se oblik glagoljice razvio u Hrvatskoj? (Uglata glagoljica.)
- Koja su braća širila kršćanstvo među Slavenima? (Ćiril i Metod.)
- Kako se zove najvažniji hrvatski glagoljički spomenik koji smo promatrali? (Bašćanska ploča.)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci (individualni rad, rad u paru ili rad u skupinama, 10 minuta)

a) Učenici će riješiti zadatak (memory) pod ikonom smješka, digitalni udžbenik, str. 34.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

b) Učenici će riješiti zadatak (križaljke), pod ikonom smješka, digitalni udžbenik, str. 35.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Predstavljanje rezultata.

Nedigitalna alternativa: Učenici u paru igraju memory s osam parova. Jedna kartica sadrži pojam, druga pripadajuće objašnjenje.

Radni predložak:

POJAM	PAR
GLAGOLJICA	hrvatski glagoljički spomenik
SV. ĆIRIL	jezik prijevoda i bogoslužja
GLAGOLATI	misionari među Slavenima
UGLATA GLAGOLJICA	hrvatski kralj spomenut na ploči
ĆIRIL I METOD	govoriti
SLAVENSKI JEZIK	povezuje se s nastankom glagoljice
BAŠĆANSKA PLOČA	staroslavensko pismo
ZVONIMIR	osobito se razvila u Hrvatskoj

Aktivnost 20: Mikropauza *(rad u paru, 2 minute)*

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonетка, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Igra zrcala: učenici u paru stoje uz svoje mjesto. Prvi učenik 20 sekundi izvodi tri vrlo jednostavna pokreta rukama, a drugi ih zrcalno prati. Zatim zamijene uloge. Na znak „mirno“ oboje sjednu i nastavljaju rad.

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI *(približno 7–10 minuta)*

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

Razgovor:

- Zašto je važno da vjerska poruka bude razumljiva ljudima kojima je upućena? (Samo razumljivu poruku čovjek može prihvatiti, promišljati i živjeti.)
- Kako glagoljica povezuje vjeru i kulturu? (Njome su zapisivani liturgijski i drugi tekstovi, a postala je dio hrvatske baštine.)

- Što možemo učiniti da stari spomenik ne ostane samo „stari kamen“? (Učiti o njemu, poštovati ga, čuvati i prenositi njegovo značenje.)

Sinteza:

Učenici će osmisliti naslov današnjega sata u točno pet riječi. Naslov mora povezati barem dvije od ovih ideja: glagoljica, Evanđelje, jezik, baština, Ćiril i Metod.

Mogući odgovor: „Pismo koje je čuvalo vjeru.“ / „Glagoljica povezuje Evanđelje i baštinu.“

glagoljica, Evanđelje, jezik, baština, Ćiril i Metod

Zaključak vjeroučitelja: Glagoljica je nastala kao pismo prilagođeno slavenskomu jeziku i postala je važan alat naviještanja i bogoslužja. Djelovanje Ćirila i Metoda pokazuje koliko su jezik i razumijevanje važni u poslanju Crkve, a Bašćanska ploča svjedoči da je glagoljica duboko povezana i s hrvatskom poviješću i kulturom.

Samovrednovanje:

Učenici će odabrati simbol koji najbolje opisuje njihovo razumijevanje sata.

	SUNCE – mogu objasniti što je glagoljica, tko su Ćiril i Metod i zašto je važna Bašćanska ploča.
	SUNCE IZA OBLAKA – razumijem glavne ideje, ali još trebam podsjetnik za jedan pojam.
	OBLAK – trebam dodatno objašnjenje ili još jedan primjer.

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 51.

Ili:

Učenici će izraditi malu razglednicu „Pozdrav iz glagoljaške Hrvatske“ i na njoj glagoljicom napisati jednu kratku riječ po izboru, primjerice MIR, DOM ili VJERA.

Izborna domaća zadaća: Učenici će članu obitelji pokazati jedno glagoljičko slovo iz današnjega sata i objasniti što znači riječ „glagolati“.

Završna molitva:

Bože, hvala Ti za ljude koji su vjeru prenosili riječju, pismom i prijevodom. Hvala Ti za Ćirila i Metoda i za glagoljašku baštinu koja nas povezuje s prošlim naraštajima. Pomozi nam čuvati dobro koje smo primili i prenositi ga razumljivo i vjerno. Amen.

Ili:
Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, pregled domaće zadaće, motivacija i najava teme	7 minuta
Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja	9 minuta
Aktivnost 2: Glagoljički detektivi	5 minuta
Aktivnost 6: Bašćanska ploča – čitaj tragove	6 minuta
Aktivnost 11: Moje ime glagoljicom	5 minuta
Aktivnost 16: Zapišimo!	5 minuta
Aktualizacija, sinteza, domaća zadaća i završna molitva	8 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Mogu li učenici objasniti kada je nastala glagoljica i s kim je povezana?
- ☐ Mogu li objasniti značenje riječi „glagolati“ i prepoznati uglatu glagoljicu kao hrvatsku inačicu?
- ☐ Mogu li navesti najmanje dva doprinosa Ćirila i Metoda slavenskim narodima?
- ☐ Mogu li iz Bašćanske ploče izdvojiti tragove vjere i hrvatske povijesti?
- ☐ Mogu li povezati glagoljicu s naviještanjem Evanđelja, jezikom i kulturnom baštinom?